

LOKALARKIVET ARRESTEN – PAIKALLISARKISTO ARESTI

POJO LOKALHISTORISKA ARKIV – POHJAN PAIKALLISHISTORIALLINEN ARKISTO

TEE OMASTA ARKISTOSTASI KESTÄVÄ

HELPPOJA KÄYTÄNNÖN NEUVOJA ARKISTOAINEISTON HOITAMISEKSI
(YKSITYISHENKILÖT, PERHEET, YHDISTYKSET ym.)

Paperiasiakirjat

- Aloita käymällä läpi/inventoimalla käsillä oleva aineisto
- Yritä tunnistaa valmiita asiakirjaryhmiä (päiväkirjoja, kirjeitä, esitelmiä/puheita, lehtileikkeitä, valokuvia ym.), tai ryhmittele aineisto vastaavanlaisiin kokonaisuuksiin
- Kun olet saanut kuvan siitä, mitkä asiakirjat kuuluvat yhteen, voit ryhtyä poistamaan muovitaskuja, ”klemmareita”, kuminauhoja, lankoja jne.
- Tee sen jälkeen inventointiluettelo – ryhmittäin – aineistosta, jonka olet ryhmitellyt/järjestänyt
- Sen jälkeen on aika ryhtyä suojaamaan asiakirjoja – niin lialta ja kosteudelta, kuin päivänvaloltakin; asian voi tehdä itselleen helpoksi, ellei halua panostaa ammattimaisiin suojausvälineisiin
- Sijoita samaan ryhmään (esim. kirjeitä, todistuksia, pöytäkirjoja, omistusasiakirjoja) kuuluvia asiakirjoja nipuittain ruudullisten konseptipaperien tai taitettujen kopiopapereiden (A3-kokoa) väliin
- Kerää päiväkirjoja, päiväkirjatyypiset kalenterit/almanakat, vieraskirjat, valokuva-albumit ym. kotisäilytykseen tarkoitettuihin kannellisiin laatikoihin. Suosi pahvilaatikkoja, sillä muovilaatikot eivät hengitä
- Laita irtonaiset valokuvat kirjekuoriin, ellet halua hankkia erillisiä valokuvapusseja (kts. tarkemmin valokuvien käsittelyä), ja laita kuoret laatikkoon
- Arkistoaineisto tulee säilymään kohtuullisen ajan myös näillä menetelmillä, kunhan se on suojassa suoralta auringonvalolta, tarpeettomalta kosteudelta ja pölyltä
- Jos/kun olet valmis luovuttamaan oman, tai sukulaistesi, tai yhdistyksesi, arkiston ns. päätearkistoon (paikallisarkistoon/kotiseutuarkistoon, Kansallisarkistoon, kaupunginarkistoon tai vastaavaan), päätearkisto tulee siirtämään aineiston arkistokelpoisiin suojausvälineisiin

Valokuvien käsittely ->

Valokuvat/kuvat

Valokuvat ovat arkistomateriaaleista herkimpiä, mutta ennaltaehkäisevällä säilytyksellä voit varmistaa, että hienot kuvasi säilyvät tulevien sukupolvien iloksi.

Valmistelu

- Sinulla tulisi olla runsaasti tilaa ja puhdas työpöytä.
- Älä pidä liikaa tavaroita, ruokaa tai juomaa pöydällä, äläkä käytä esimerkiksi hiuslakkaa, hajuvettä tai muita kemikaaleja liian lähellä kuvia.
- Pese kätesi ennen kuin kosket valokuvuihin, mutta vältä käsivoidetta. Jos haluat olla erityisen huolellinen, käytä vaaleita puuvillahanskoja, sillä sormet jättävät helposti jälkiä.
- Riippumatta siitä, onko sinulla hanskoja vai ei, kosketa vain kuvien reunoja, älä itse kuvaa.
- Suojaa kuvat valolta ja liialta, jos pidät pidemmän tauon.
- Valokuvien vauriot eivät aina näy heti, vaan ne syntyvät ajan myötä.

Inventointi ja järjestäminen

- Aloita käymällä läpi kuvat, jotka sinulla on, saadaksesi kokonaiskuvan.
- Yritä tunnistaa, mitä näet kuvissa – ketä näet? Missä kuva on otettu? Mitä kuva esittää?
- Tee muistiinpanoja erilliselle paperille tai pehmeällä lyijykynällä (2B-9B) kuvien taakse. Älä paina liian kovaa kirjoittaessasi, äläkä käytä tussia, kuulakärkikynää tai liian kovaa lyijykynää (HB, F, 2H).
- Poista paperiliittimet, niitit, kuminauhat, teippi, tarrat, sanomalehtipaperi ja PVC-muovi, koska ne vahingoittavat helposti valokuvia.
- Järjestä kuvasi haluamallasi tavalla – kronologisesti, temaattisesti tai muuten. Kunhan olet johdonmukainen järjestelyssäsi, se riittää hyvin.
- Kirjoita luettelo kuvista ja niiden ryhmittelystä erilliselle paperille, jonka säilytät kuvien yhteydessä. Jos päätät lahjoittaa kuvakokoelmasi arkistoon, tämä on kullan arvoista!
- Erittäin hauraat, rullatut tai homehtuneet kuvat käsitellään parhaiten arkistossa.

Säilytys

- Valokuvien asiantunteva säilytys tapahtuu materiaaleissa, jotka ovat läpäisseet ISO 18916 -testin, mutta hengittävä paperi kelpaa hyvin, ja niin kauan kuin sinulla on tietoa säilytysmateriaalista, voit käyttää polyesteri- (PET), PP- ja PE-muoveista tehtyjä pusseja.
- Säilytä valokuvat joko seisoen tai vaakatasossa, ja varmista, ettei niiden lähellä ole raskaita, värjääviä tai teräviä esineitä.
- Jos haluat asettaa kuvan näytteille, on viisainta ottaa kopio ja asettaa se näytteille alkuperäisen sijaan. Auringonvalo, myös epäsuora, ja esimerkiksi loisteputket, halogeenilamput ja hehkulamput sekä ilman epäpuhtaudet vahingoittavat kuvaa nopeasti!
- Jos skannaat, varmista, ettei skanneri kuumene liikaa, sillä lämpö vahingoittaa valokuvia.
- Jos haluat säilyttää kuvat albumissa, vältä PVC:tä tai kuvien kiinnittämistä (liima, paperiliittimet, niitit...). Paras vaihtoehto on kartongista tehdyt albumit, joissa voit kiinnittää valokuvat kartongin väliin. Jos haluat pidentää valokuvien elinikää, voit laittaa tarkoituksenmukaista paperia sivujen väliin, jotta kuvat eivät kosketa toisiaan ja voivat "hengittää".
- Valokuvat säilyvät parhaiten tiloissa, joissa lämpötila ja ilmankosteus eivät vaihtele liian nopeasti tai voimakkaasti, ja tiloissa, joissa on hyvä ilmanvaihto. Jos sinulla on UV-, hiili- ja hiukkassuodattimet, se on vielä parempi. Tilat ilman sähkö- ja vesijohtoja, vastamaalattuja tai lakattuja pintoja ja laitteita, jotka tuottavat pieniä hiukkasia (esim. tulostimet), ovat turvallisimpia.